

'Vrouwen hebben het recht slecht te zijn'

Historica **Els Kloek** is hoofdgast in *OBA Live*. Zij schreef *1001 vrouwen: over spraakmakende vrouwen uit de Nederlandse geschiedenis*.

OBA Live

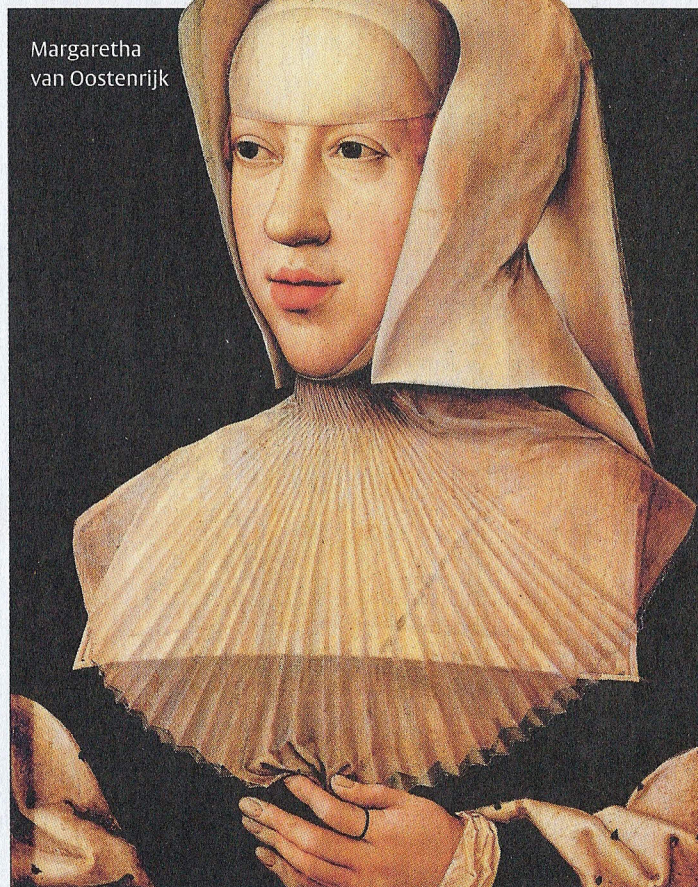
▶ RADIO 5, 19.02-20.00 UUR

WE kennen uw boek over de doodnormale Nederlandse huisvrouw (*Vrouw des huizes*, 2009). En nu een boek over juist heel bijzondere vrouwen?

Els Kloek: 'Sinds de jaren zeventig houd ik mij bezig met vrouwen-geschiedenis, een discipline waarbij doorgaans onderzoek gedaan wordt naar vrouwen 'als groep'. Maar toen ik begin jaren negentig gevraagd werd mee te werken aan de tentoonstelling over Judith Leyster – een bekende

zeventiende-eeuwse schilderes – zag ik dat kunsthistorici álles over haar wisten, terwijl ik weer over de positie van vrouwen in het algemeen moest schrijven. Stinkend jaloers was ik. Door middel van crowdfunding (www.1001-vrouwen.nl) kan ik *1001 Vrouwen* (2013) financieren, en zo de vrouwen die in de geschiedenis hun kop boven het maaiveld uitsteken hun individualiteit geven. Ik zie *1001 Vrouwen* als een gedrukt monument: het telt bijna een miljoen woorden. Het is begonnen als website (www.vrouwenlexicon.nl), is nu ook een tentoonstelling en er wordt aan randprogrammering in de vorm van lezingen gewerkt. *Hoe kwamen de vrouwen door de ballotage?*

'We zijn erg ruimhartig geweest: ze moesten ten eerste dood zijn, en aanvankelijk selecteerden we alleen vrouwen van vóór 1850.

Margaretha
van Oostenrijk

Daarnaast moesten ze in Nederland of in de voormalige koloniën geboren zijn óf actief zijn ge-

weest. Ze kunnen een bijzondere prestatie hebben geleverd – alhoewel dit criterium met de tijd

verschuift: het is bijvoorbeeld makkelijker om als dichteres uit de achttiende eeuw dan uit de twintigste eeuw in het boek te komen – of het zijn vrouwen die zich in de kijker hebben gespeeld, zoals slachtoffers van moord of moordenaressen. Het zijn dus niet louter rolmodellen: vrouwen hebben het recht om slecht of dom te zijn.'

Damesblad Viva selecteert ieder jaar vierhonderd invloedrijke succesvrouwen, en dat zijn altijd van die fotogenieke types.

'Haha. Tja, wat de invloed van schoonheid is weet ik eigenlijk niet zo goed. Er zitten een paar prachtige vrouwen bij: Henriette Bosmans, een componiste, bijvoorbeeld. Een heel knappe vrouw. Maar sommige vrouwen zijn ook extreem lelijk, hoor! Hun portretten zijn dan weer niet in het speciale kleurenkatern terecht gekomen. Irma Boom, de grafisch ontwerpster die ik heb verleid om aan het project mee te werken, let meer op dat soort zaken. Ik ben een beetje een vakidoot: mijn favoriete vrouwen zijn de vrouwen waar het boeiendste onderzoek achter schuilt.'

MEREL VAN OMMEN